Effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar

6

LS 2017-1002

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2018-01-17

LS 2017-1002

Landstingsstyrelsen

Effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar

Föredragande landstingsråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Förslag för att uppnå effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen dels föreslå landstingsfullmäktige besluta

att överföra planerings- och genomförandeansvar för fastighetsinvesteringar inom Landstingsfastigheter Stockholm från landstingsstyrelsen till Locum AB från den 1 mars 2018

att överföra ansvar och investeringsmedel i enlighet med SLL Mål och budget 2018 för investeringsobjekten Ny- och ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax), Ombyggnation av Q-huset (tidigare ALB) och Anpassning Radiumhemmet-NKS, samt för ospecificerade objekt för Nya Karolinska Solna från landstingsstyrelsen till Landstingsfastigheter Stockholm från den 1 mars 2018

att uppdra åt landstingsstyrelsen att i samband med Budget 2019 återkomma med förslag som förtydligar att ansvar för en investering ska åvila den nämnd eller styrelse som har driftskostnadsansvaret när investeringen står klar, samt förslag om hur landstingsstyrelsen ska stärka sin uppsikt över nämnders och styrelsers pågående investeringar

att ändra reglemente för landstingsstyrelse och nämnder i enlighet med förslag daterat den 10 januari 2018, från och med den 1 mars 2018

att godkänna generella och specifika ägardirektiv för Locum AB i enlighet med förslag att gälla från och med den 1 mars 2018

att uppdra åt Landstingshuset i Stockholm AB att utse stämmoombud med uppdrag att på bolagsstämma i Locum AB rösta för antagande av generella och specifika ägardirektiv i enlighet med bilagt förslag

dels – under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut – för egen del besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att säkerställa att landstingsstyrelsens förvaltning har kompetens och resurser att bistå landstingsstyrelsen i dess ansvar för landstingets strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor

att uppdra åt landstingsdirektören att i samband med Budget 2019 återkomma med förslag som förtydligar att ansvar för en investering ska åvila den nämnd eller styrelse som har driftskostnadsansvaret när investeringen står klar, samt förslag om hur landstingsstyrelsen ska stärka sin uppsikt över nämnders och styrelsers pågående investeringar.

Landstingsrådsberedningens motivering

Landstingsstyrelsen beslutade 31 januari 2017 om ett omfattande uppdrag till landstingsdirektören att effektivisera Stockholms läns landsting. Varje skattekrona ska användas så effektivt som möjligt. Översyner genomförs av ledning, styrning, administrativa stödsystem. Detta ger ökad tydlighet i vem som ansvarar för vad och minimerar risk för dubbelarbete. Två miljarder kronor ska frigöras till kärnverksamhet under fyra år. Ansvarsfördelning inom fastighetsfrågor och investeringar är ett av de områden som särskilt pekas ut i landstingsstyrelsens beslut.

En del i effektiviseringsarbetet inom fastighetsområdet är att tydliggöra beslutsgångar och förstärka förmågan till ledning, styrning och uppsikt. Ett steg på vägen är att tydliggöra roller och ansvar i gränssnittet mellan landstingsstyrelsen och Locum AB.

Inom ramen för uppdraget om ett effektivare landsting pågår arbete med att långsiktigt se över landstingets övergripande fastighets- och investeringsstrategier, inklusive roller och ansvar. Utgångspunkt för översynen av roller och ansvar bör, i linje med beslut i SLL Mål och budget 2018, vara att tydliggöra nämnders och styrelsers ansvar för sina egna investeringar. Därför är det viktigt att understryka att detta ärende bara innebär ett första steg som syftar till att tydliggöra fördelningen mellan

Locum AB och landstingsstyrelsen. För det långsiktiga ansvaret föreslås att landstingsdirektören får i uppdrag att återkomma med förslag som förtydligar att ansvar för en investering ska åvila den nämnd eller styrelse som har driftskostnadsansvaret när investeringen står klar, samt förslag om hur nämndernas kompetens och resurser för detta ansvar ska säkerställas och hur landstingsstyrelsen ska stärka sin uppsikt över nämnders och styrelsers pågående investeringar.

Föreliggande förslag syftar till att uppnå en effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar. Utgångspunkt för förslaget är att landstingsstyrelsen ska ansvara för strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor, samt att operativa ansvarsområden som i dag ligger under landstingsstyrelsen förs över till andra nämnder och styrelser inom landstinget.

Syftet med förslagen är att stärka landstingets förmåga att hantera frågor kopplade till Landstingsfastigheter Stockholm, effektivisera processer samt att tillvarata resurser och kompetens i ett långsiktigt perspektiv. Förslaget innebär även ett tydliggörande av ansvar och roller, samt en minskad administration kring projekten för att möjliggöra en ökad effektivitet. Dessutom innebär förslaget till ändring av reglemente för landstingsstyrelse och nämnder ett tydliggörande av redan gällande regler för beloppsgränser vid beslut om försäljningar och investeringar i fastigheter.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets protokollsutdrag den 16 januari 2018
Fastighets- och investeringsberedningens protokollsutdrag den 11 januari 2018
Förslag till ändring av reglemente för landstingsstyrelse och nämnder den 10 januari 2018
Landstingsdirektörens reviderade tjänsteutlåtande den 18 december 2017
Förslag till ändring av reglemente för landstingsstyrelse och nämnder
Förslag till ändring av generella och specifika ägardirektiv för Locum AB

Irene Svenonius

Gustaf Drougge

§ 4
Effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar
LS 2017-1002

Ärendebeskrivning
Förslag för att uppnå effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar.

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens reviderade tjänsteutlåtande den 18 december 2017
Förslag till ändring av reglemente för landstingsstyrelse och nämnder
Förslag till ändring av generella och specifika ägardirektiv för Locum AB

Förslag och yrkande
Ordförandes förslag om bifall till landstingsdirektörens förslag
S-ledamöternas samt MP-ledamotens förslag till tilläggsbeslut.

Proposition
Ordförande frågar först om arbetsutskottet bifaller landstingsdirektörens förslag till beslut och finner att arbetsutskottet bifaller förslaget.
Därefter frågar ordförande på S- och MP-ledamöternas tilläggsyrkande och finner att arbetsutskottet avslår yrkandet.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet föreslår landstingsstyrelsen

dels föreslå landstingsfullmäktige besluta

att överföra planerings- och genomförandeansvar för fastighetsinvesteringar inom Landstingsfastigheter Stockholm från landstingsstyrelsen till Locum AB från den 1 mars 2018

att överföra ansvar och investeringsmedel i enlighet med SLL Mål och budget 2018 för investeringsobjekten Ny- och ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax), Ombyggnation av Q-huset (tidigare ALB) och Anpassning Radiumhemmet-NKS, samt för ospecificerade objekt för Nya Karolinska Solna från landstingsstyrelsen till Landstingsfastigheter Stockholm från den 1 mars 2018

att uppdra åt landstingsstyrelsen att senast den 12 juni 2018 återkomma med förslag som förtydligar att ansvar för en investering ska åvila den nämnd eller styrelse som har driftskostnadsansvaret när investeringen står klar, samt förslag om hur landstingsstyrelsen ska stärka sin uppsikt över nämnders och styrelsers pågående investeringar

att ändra reglemente för landstingsstyrelse och nämnder i enlighet med bilagt förslag från och med den 1 mars 2018, innebärande att landstingsstyrelsen från den 1 mars 2018 ansvarar för landstingets strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor

att godkänna generella och specifika ägardirektiv för Locum AB i enlighet med bilagt förslag att gälla från och med den 1 mars 2018

att uppdra åt Landstingshuset i Stockholm AB att utse stämmoombud med uppdrag att på bolagsstämma i Locum AB rösta för antagande av generella och specifika ägardirektiv i enlighet med bilagt förslag

dels – under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut – för egen del besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att säkerställa att landstingsstyrelsens förvaltning har kompetens och resurser att bistå landstingsstyrelsen i dess ansvar för landstingets strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor

att uppdra åt landstingsdirektören att senast den 22 maj 2018 återkomma med förslag som förtydligar att ansvar för en investering ska åvila den nämnd eller styrelse som har driftskostnadsansvaret när investeringen står klar, samt förslag om hur landstingsstyrelsen ska stärka sin uppsikt över nämnders och styrelsers pågående investeringar.

Deltar inte
Tjänstgörande V-ersättaren deltar inte i beslutet.

Reservation
S-ledamöterna och MP-ledamoten reserverar sig till förmån för sitt eget förslag.

Särskilt uttalande
Tjänstgörande V-ersättaren lägger ett särskilt uttalande.

Beslutsexpediering:
Landstingsstyrelsen
Akt

ARBETSUTSKOTTET

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2018-01-16

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

miljöpartiet de gröna

Ärende 4
LS 2017-1002

Gällande Effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar

Arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att ansvaret för projektavtalet avseende Nya Karolinska Solna (NKS) övergår till Locum först när byggprojektet NKS till fullo har slutförts

att överväganden om en ny politisk organisation inför nästa mandatperiod inte begränsas av de förändringar som aviseras för Locum i föreliggande tjänsteutlåtande

Det har länge funnits brister i styrningen av landstingets investeringar. Beslut om investeringar har i många fall fattats på oklara grunder, där rollerna och uppdragen mellan Locum, SFI, landstingsstyrelsen och nämnderna varit minst sagt otydliga. Både för de politiker som ska fatta besluten men också för de tjänstemän som har fattat beslut på delegation eller haft i uppgift att verkställa besluten. Investeringsprojekt efter investeringsprojekt har blivit dyrare, skjutits på i tid eller tagits bort helt från investeringsplanen.

Styrningen av landstingets investeringar har länge behövt skärpas och vi är positiva till att alliansen i och med detta beslut tar ett steg mot ökad samordning av landstingets investeringar. Men vi hade snarare velat se en inriktning där landstingets investeringar kopplas till en tydligare ägarstyrning under landstingsstyrelsen istället för att beslut om fastighetsinvesteringar och tilläggsavtal för NKS ska hanteras i ett av landstingets dotterbolag.

Förändringen av Locums uppdrag kommer att ställa stora krav på att politiker verksamma i Locums styrelse ges tillräcklig tid för att kunna styra

bolagets verksamhet. Vi vill samtidigt vara tydliga med att det inte finns på kartan att Locums styrelse i framtiden ersätts med en professionell styrelse. Politiken måste ha ansvar för strategiska fastighetsinvesteringar och investeringar.

Beslut i detta ärende får inte innebära att en bredare översyn av landstingsorganisationen bromsas. Vi vill understryka vikten av att ha fortsatta samtal gällande utvärdering av nuvarande organisationsform och om hur en ändamålsenlig ägarstyrning kan skapas.

Det framgår av texten i ärendet att ansvaret för projektavtalet avseende Nya Karolinska Solna (NKS) planeras övergå till Locum från och med den första mars 2019. Det motiveras av resurs- och kompetensskäl till följd av att projektet NKS kommer att avslutas under 2018. Med tanke på de problem som kontinuerligt uppdagas i projektet ser vi en reell risk att tidsplanen för färdigställandet av NKS kommer att förskjutas. Därför anser vi att ansvaret för NKS inte bör flyttas över till Locum innan projektet är helt slutfört. Med tanke på alla kostnadsökningar, problem och byggfel som uppstått vid byggandet av sjukhuset kommer tidpunkten för när NKS-projektet anses slutfört bli en bedömningsfråga och behöva beslutas om vid ett senare tillfälle.

Stockholms läns landsting

LANDSTINGSSTYRELSENS
ARBETSUTSKOTT
VÄNSTERPARTIET

SÄRSKILT UTTALANDE

2018-01-16

Ärende 4

LS 2017-1002

Effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och utförandet av vårdens investeringar

Vänsterpartiet har inte varit delaktiga i att ta fram underlag för en bedömning av hur det fungerar idag och därmed inte vilka problem man vill åtgärda genom det här beslutet. Generellt är vi positiva till de förändringar som föreslås. Det har länge funnits brister i styrningen av landstingets investeringar och vi ser positivt på ambitionen att skärpa styrningen. Vi vill understryka vikten av att ansvaret för NKS projektavtal övertas av Locum först när byggprojektet till fullo är avslutat. Med tanke på alla problem som uppstått vid byggandet av sjukhuset kommer tidpunkten för när NKS-projektet anses slutfört bli en bedömningsfråga och behöva beslutas om vid ett senare tillfälle.

Det är osedvanligt att göra en förändring av det här slaget så nära ett val. Efter valet kan den politiska organisationen komma att ses över, vilket kan medföra ytterligare förändringar för Locum och SFI. Vi anser att det hade varit bättre att invänta denna förändring.

Vänsterpartiet saknar representant i Locums styrelse, vilket gör det svårare för oss att bedöma vilka effekter förändringen får för Locum. I det här läget så kan vi inte medverka till att ett organ, där vårt parti ej är representerat, får ett utökat uppdrag. Vi har påtalat problematiken och försökt få till en dialog för att hitta en lösning, men utan respons.

§ 3
Effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar

LS 2017-1002
Föredragande: Marit Brusdal Penna

Ärendebeskrivning
Förslag för att uppnå effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar.

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens reviderade tjänsteutlåtande den 18 december 2017
Förslag till ändring av reglemente för landstingsstyrelse och nämnder
Förslag till ändring av generella och specifika ägardirektiv för Locum AB
För kännedom till fastighets- och investeringsberedningen reviderad bilaga Förslag till ändring av reglemente för landstingsstyrelse och nämnder den 10 januari 2018

Förslag och yrkande

1) Ordförandens yrkande om bifall till landstingsdirektörens förslag.
2) S- och MP-ledamöternas yrkande om bifall till framlagt tilläggsförslag.
3) Ordföranden yrkande om avslag till tilläggsförslaget.

Proposition

Ordföranden ställde först propositioner om bifall respektive avslag till eget yrkande om bifall till landstingsdirektörens förslag och fann att beredningen bifallit yrkandet.

Ordföranden ställde sedan propositioner om avslag respektive bifall till S- och MP-ledamöternas yrkande om bifall till tilläggsförslaget och fann att beredningen avslagit yrkandet.

Fastighets- och investeringsberedningens beslut

Fastighets- och investeringsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att överföra planerings- och genomförandeansvar för fastighetsinvesteringar inom Landstingsfastigheter Stockholm från landstingsstyrelsen till Locum AB från den 1 mars 2018

att överföra ansvar och investeringsmedel i enlighet med SLL Mål och budget 2018 för investeringsobjekten Ny- och ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax), Ombyggnation av Q-huset (tidigare ALB) och Anpassning Radiumhemmet-NKS, samt för ospecificerade objekt för Nya Karolinska Solna från landstingsstyrelsen till Landstingsfastigheter Stockholm från den 1 mars 2018

att uppdra åt landstingsstyrelsen att senast den 12 juni 2018 återkomma med förslag som förtydligar att ansvar för en investering ska åvila den nämnd eller styrelse som har driftskostnadsansvaret när investeringen står klar, samt förslag om hur landstingsstyrelsen ska stärka sin uppsikt över nämnders och styrelsers pågående investeringar

att ändra reglemente för landstingsstyrelse och nämnder i enlighet med bilagt förslag från och med den 1 mars 2018, innebärande att landstingsstyrelsen från den 1 mars 2018 ansvarar för landstingets strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor

att godkänna generella och specifika ägardirektiv för Locum AB i enlighet med bilagt förslag att gälla från och med den 1 mars 2018

att uppdra åt Landstingshuset i Stockholm AB att utse stämmoombud med uppdrag att på bolagsstämma i Locum AB rösta för antagande av generella och specifika ägardirektiv i enlighet med bilagt förslag

Reservation
S- och MP-ledamöterna reserverade sig mot beredningens beslut att avslå tilläggsförslaget, bilaga 2.

Stockholms läns landsting

Fastighets- och investeringsberedningen

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2018-01-11

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

miljöpartiet de gröna

Ärende 3
LS 2017-1002

Gällande Effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar

Fastighets- och investeringsberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att ansvaret för projektavtalet avseende Nya Karolinska Solna (NKS) övergår till Locum först när byggprojektet NKS till fullo har slutförts

att överväganden om en ny politisk organisation inför nästa mandatperiod inte begränsas av de förändringar som aviseras för Locum i föreliggande tjänsteutlåtande

Det har länge funnits brister i styrningen av landstingets investeringar. Beslut om investeringar har i många fall fattats på oklara grunder, där rollerna och uppdragen mellan Locum, SFI, landstingsstyrelsen och nämnderna varit minst sagt otydliga. Både för de politiker som ska fatta besluten men också för de tjänstemän som har fattat beslut på delegation eller haft i uppgift att verkställa besluten. Investeringsprojekt efter investeringsprojekt har blivit dyrare, skjutits på i tid eller tagits bort helt från investeringsplanen.

Styrningen av landstingets investeringar har länge behövt skärpas och vi är positiva till att alliansen i och med detta beslut tar ett steg mot ökad samordning av landstingets investeringar. Men vi hade snarare velat se en inriktning där landstingets investeringar kopplas till en tydligare ägarstyrning under landstingsstyrelsen istället för att beslut om fastighetsinvesteringar och tilläggsavtal för NKS ska hanteras i ett av landstingets dotterbolag.

Förändringen av Locums uppdrag kommer att ställa stora krav på att politiker verksamma i Locums styrelse ges tillräcklig tid för att kunna styra

bolagets verksamhet. Vi vill samtidigt vara tydliga med att det inte finns på kartan att Locums styrelse i framtiden ersätts med en professionell styrelse. Politiken måste ha ansvar för strategiska fastighetsinvesteringar och investeringar.

Beslut i detta ärende får inte innebära att en bredare översyn av landstingsorganisationen bromsas. Vi vill understryka vikten av att ha fortsatta samtal gällande utvärdering av nuvarande organisationsform och om hur en ändamålsenlig ägarstyrning kan skapas.

Det framgår av texten i ärendet att ansvaret för projektavtalet avseende Nya Karolinska Solna (NKS) planeras övergå till Locum från och med den första mars 2019. Det motiveras av resurs- och kompetensskäl till följd av att projektet NKS kommer att avslutas under 2018. Med tanke på de problem som kontinuerligt uppdagas i projektet ser vi en reell risk att tidsplanen för färdigställandet av NKS kommer att förskjutas. Därför anser vi att ansvaret för NKS inte bör flyttas över till Locum innan projektet är helt slutfört. Med tanke på alla kostnadsökningar, problem och byggfel som uppstått vid byggandet av sjukhuset kommer tidpunkten för när NKS-projektet anses slutfört bli en bedömningsfråga och behöva beslutas om vid ett senare tillfälle.

Landstingsstyrelsen

2018-01-10

Diarienummer
LS 2017-1002

Förslag till ändring av reglemente för landstingsstyrelse och nämnder

Läsanvisningar avseende ändringar:

ändringar har markerats i kursiv stil i nuvarande lydelse och i föreslagen lydelse.

REGLEMENTE FÖR LANDSTINGSSTYRELSE OCH NÄMNDER

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Fastställt av fullmäktige den 16 och 17 december 2014, § 176, LS 1410-1211, ändrat den 13-14 juni 2017, § 134, LS 2017-0785	Fastställt av fullmäktige den 16 och 17 december 2014, § 176, LS 1410-1211, ändrat den 13-14 juni 2017, § 134, , LS 2017-0785 , och ändrat den [ ] 2018, § [ ], LS

Uppgifter och ansvarsområden

Landstingsstyrelsen

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Investeringar och fastigheter **12 §** Landstingsstyrelsen ansvarar för övergripande fastighetsstrategiska frågor samt investeringsfrågor.	**Investeringar och fastigheter** **12 §** Landstingsstyrelsen ansvarar för *landstingets strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor* samt investeringsfrågor. *Landstingsstyrelsen har att, i den omfattning det inte tillkommer annan nämnd* • *besluta om köp, försäljning och hyra av fastighet när värdet av det som ska förvärvas, överlåtas eller hyras inte överstiger 100 miljoner kronor* • *ansvara för planavtal, exploateringsavtal och frågor om fastighetsbildning och nyttjanderätter där kostnaden inte överstiger 100 miljoner kronor.*

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab
Fredrik Åstedt

Landstingsstyrelsens
fastighets- och
investeringsberedning

Effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar

Ärendebeskrivning

Förslag för att uppnå effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens reviderade tjänsteutlåtande den 18 december 2017
Förslag till ändring av reglemente för landstingsstyrelse och nämnder
Förslag till ändring av generella och specifika ägardirektiv för Locum AB

Förslag till beslut

Fastighets- och investeringsberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen *dels* föreslå landstingsfullmäktige besluta

att överföra planerings- och genomförandeansvar för fastighetsinvesteringar inom Landstingsfastigheter Stockholm från landstingsstyrelsen till Locum AB från den 1 mars 2018

att överföra ansvar och investeringsmedel i enlighet med SLL Mål och budget 2018 för investeringsobjekten Ny- och ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax), Ombyggnation av Q-huset (tidigare ALB) och Anpassning Radiumhemmet-NKS, samt för ospecificerade objekt för Nya Karolinska Solna från landstingsstyrelsen till Landstingsfastigheter Stockholm från den 1 mars 2018

att uppdra åt landstingsstyrelsen att senast den 12 juni 2018 återkomma med förslag som förtydligar att ansvar för en investering ska åvila den nämnd eller styrelse som har

driftskostnadsansvaret när investeringen står klar, samt förslag om hur landstingsstyrelsen ska stärka sin uppsikt över nämnders och styrelsers pågående investeringar

att ändra reglemente för landstingsstyrelse och nämnder i enlighet med bilagt förslag från och med den 1 mars 2018, innebärande att landstingsstyrelsen från den 1 mars 2018 ansvarar för landstingets strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor

att godkänna generella och specifika ägardirektiv för Locum AB i enlighet med bilagt förslag att gälla från och med den 1 mars 2018

att uppdra åt Landstingshuset i Stockholm AB att utse stämmoombud med uppdrag att på bolagsstämma i Locum AB rösta för antagande av generella och specifika ägardirektiv i enlighet med bilagt förslag

dels – under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut – för egen del besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att säkerställa att landstingsstyrelsens förvaltning har kompetens och resurser att bistå landstingsstyrelsen i dess ansvar för landstingets strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor

att uppdra åt landstingsdirektören att senast den 22 maj 2018 återkomma med förslag som förtydligar att ansvar för en investering ska åvila den nämnd eller styrelse som har driftskostnadsansvaret när investeringen står klar, samt förslag om hur landstingsstyrelsen ska stärka sin uppsikt över nämnders och styrelsers pågående investeringar.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
I samverkan med Locum AB har förvaltningen tagit fram förslag för att uppnå en effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar. Utgångspunkt för förslaget är att landstingsstyrelsen ska ansvara för strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor, samt att operativa ansvarsområden som idag ligger under landstingsstyrelsen bör föras över till andra nämnder och styrelser inom landstinget. Syftet med förslagen är att stärka landstingets förmåga att hantera frågor kopplade till Landstingsfastigheter Stockholm, effektivisera processer samt att tillvarata resurser och kompetens i ett långsiktigt perspektiv. Förslaget innebär även ett tydliggörande av ansvar och roller, samt en minskad administration kring projekten för att möjliggöra en ökad effektivitet.

Förvaltningen föreslår att planerings- och genomförandeansvar för fastighetsinvesteringar inom Landstingsfastigheter Stockholm överförs från landstingsstyrelsen till Locum AB. För att möjliggöra effektiv planering och effektivt genomförande ska Locum AB samordna fastighetsinvesteringarna med de investeringar som görs avseende medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik.

Förvaltningen föreslår vidare att ansvar och investeringsmedel i enlighet med SLL Mål och budget 2018 för investeringsobjekten Ny- och ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax), Ombyggnation av Q-huset (tidigare ALB) och Anpassning Radiumhemmet-NKS, samt medel för ospecificerade objekt för Nya Karolinska Solna överförs från landstingsstyrelsen till Landstingsfastigheter Stockholm från den 1 mars 2018. Förändringarna innebär att landstingets investeringar i vårdfastigheter i huvudsak samlas i Landstingsfastigheter Stockholm och medför att Locum AB får ett samlat ansvar för planering och genomförande av investeringsobjekten.

Förvaltningen föreslår att reglementet ändras för att tydliggöra landstingsstyrelsens ansvar för landstingets övergripande strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor. Utgångspunkt är landstingsstyrelsens ägaransvar för fastighetsbeståndet inom Landstingsfastigheter Stockholm. Ansvaret är dock inte begränsat till

vårdfastigheter utan omfattar landstingets samlade fastighetsinnehav. Landstingsstyrelsen föreslås uppdra åt landstingsdirektören att säkerställa att landstingsstyrelsens förvaltning har kompetens och resurser för att bistå landstingsstyrelsen i att fullgöra sitt ansvar.

Förslagen i detta tjänsteutlåtande syftar huvudsakligen till att tydliggöra roller och ansvar i gränssnittet mellan landstingsstyrelsen och Locum AB. Inom ramen för uppdraget om ett effektivare landsting pågår arbete med att se över landstingets övergripande fastighets- och investeringsstrategier, inklusive roller och ansvar. Utgångspunkt för översynen av roller och ansvar bör, i linje med beslut i SLL Mål och budget 2018, vara att tydliggöra nämnders och styrelsers ansvar för sina egna investeringar. Förvaltningen föreslår därför att landstingsdirektören får i uppdrag att återkomma med förslag som förtydligar att ansvar för en investering ska åvila den nämnd eller styrelse som har driftskostnadsansvaret när investeringen står klar, samt förslag om hur landstingsstyrelsen ska stärka sin uppsikt över nämnders och styrelsers pågående investeringar.

Bakgrund
I 12 § reglemente för landstingsstyrelse och nämnder, LS 1410-1211, anges att landstingsstyrelsen ansvarar för övergripande fastighetsstrategiska frågor samt investeringsfrågor. Landstingsstyrelsen ansvarar enligt 11 § även för planering och genomförande av byggnation av Nya Karolinska Solna. Landstingsstyrelsen ska löpande samråda med styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset kring detta och med arbetet med utvecklingen av verksamhetsinnehållet. Landstingsstyrelsen ska fastställa väsentliga förändringar i verksamhetsinnehållet som aktualiseras av pågående utveckling.

På uppdrag av landstingsstyrelsen tillskapade landstingsdirektören 2013 funktionsområdet SLL Strategiska fastighetsfrågor och investeringar inom landstingsstyrelsens förvaltning, LS 1210-1298. I SLL Mål och budget 2015 gavs landstingsstyrelsen även i uppdrag att leda, styra och samordna processen kring investeringar avseende medicinteknisk utrustning, inventarier och informations- och kommunikationsteknik kopplat till de strategiska fastighetsinvesteringarna vid Danderyds Sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Södertälje Sjukhus AB samt Karolinska Universitetssjukhuset, LS 1403-0399. I SLL Mål och budget 2018 klargjorde landstingsfullmäktige att landstingsstyrelsen och dess förvaltning har ett övergripande ansvar för strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor, LS 2017-0452.

Locum AB ägs av Stockholms läns landsting via Landstingshuset i Stockholm AB. Enligt de specifika ägardirektiven för Locum AB är bolaget en serviceenhet inom landstingskoncernen med uppgift att svara för ägarfrågor av fastighetsförvaltande karaktär avseende Landstingfastigheter Stockholm samt på uppdrag av landstinget bistå ägaren i fastighetsstrategiska frågor. Locum AB administrerar och har resultatansvar för den fastighetsförvaltande delen av verksamheten inom landstingsstyrelsens resultatenhet Landstingsfastigheter Stockholm. Fastighetsbeståndet i Landstingsfastigheter Stockholm utgörs i huvudsak av akutsjukhus, universitetssjukhus, närsjukhus, psykiatriska mottagningar samt tandvårdskliniker. I Locum AB:s ägardirektiv anges vidare att landstingsfullmäktige beslutar om fastighetsinvesteringar som avser hälso- och sjukvård och vissa av dessa benämns ”strategiska fastighetsinvesteringar”, för vilka landstingsstyrelsen har ett särskilt ansvar. De strategiska fastighetsinvesteringarna anges i bilaga 23.8.4, investeringsplan 2018–2027, Vårdinvesteringar, tabell 1.1.1.1 och 1.2.1 i SLL Mål och budget 2018.

Landstingsstyrelsen har gett landstingsdirektören en rad uppdrag för att säkerställa effektiv ledning, styrning och uppföljning inom Stockholms läns landsting, LS 2017-0180. Uppdragen innefattar bl.a. förtydligande av roller och ansvar för landstingets investeringar och fastigheter. Målet är en minskad administrativ överbyggnad och sänkta kostnader för byråkrati. Ett annat uppdrag är att genomföra en översyn av landstingsstyrelsens egen förvaltning för att renodla dess koncernledningsuppdrag. Utgångspunkten ska vara att operativ verksamhet inom förvaltningen undviks.

Överväganden
Landstingsstyrelsens förvaltning ska i enlighet med uppdraget om ett effektivare landsting stärka det strategiska och analytiska arbetet, utveckla det landstingsövergripande och sektorsövergripande perspektivet, samt säkerställa att landstingsfullmäktiges och styrelsens beslut verkställs. Förvaltningen har påbörjat en genomlysning av landstingsstyrelsens ansvar för att identifiera strategiska respektive operativa ansvarsområden. Inriktning för arbetet är att ansvarsområden som inte är strategiska ska överföras till andra nämnder och styrelser.

Planerings- och genomförandeansvar för projekt kopplade till landstingets strategiska fastighetsinvesteringar är idag delat mellan landstingsstyrelsen och Locum AB. Då projekten sedan ett par år är i genomförandeskede har landstingsstyrelsens förvaltnings arbete med de strategiska investeringarna fått en mer operativ karaktär och förvaltningen har identifierat

samordningsfördelar med Locum AB. I samverkan med Locum AB har förvaltningen därför tagit fram förslag för att uppnå en effektivare ledning och styrning av landstingets fastigheter och av utförandet av vårdens investeringar. Förslagen utgår från vad som fastslås i SLL Mål och budget 2018 och i landstingsstyrelsens uppdrag om ett effektivare landsting, dvs. att landstingsstyrelsen ska ansvara för strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor, samt att operativa ansvarsområden som idag ligger under landstingsstyrelsen och dess förvaltning bör föras över till andra nämnder/styrelser inom landstinget. Syftet med förvaltningens förslag är att stärka landstingets förmåga att hantera frågor kopplade till Landstingsfastigheter Stockholm, effektivisera processer samt att tillvarata resurser och kompetens i ett långsiktigt perspektiv. Förslaget innebär även ett tydliggörande av ansvar och roller, samt en minskad administration kring projekten för att möjliggöra en ökad effektivitet.

Förvaltningen föreslår att planerings- och genomförandeansvar för fastighetsinvesteringar inom Landstingsfastigheter Stockholm överförs från landstingsstyrelsen till Locum AB. För att möjliggöra effektiv planering och effektivt genomförande ska Locum AB samordna fastighetsinvesteringarna med de investeringar som görs avseende medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik.

Förvaltningen föreslår vidare att ansvar och investeringsmedel i enlighet med SLL Mål och budget 2018 för investeringsobjekten Ny- och ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax), Ombyggnation av Q-huset (tidigare ALB) och Anpassning Radiumhemmet-NKS, samt medel för ospecificerade objekt för Nya Karolinska Solna överförs från landstingsstyrelsen till Landstingsfastigheter Stockholm från den 1 mars 2018. Förändringarna innebär att landstingets investeringar i vårdfastigheter i huvudsak samlas i Landstingsfastigheter Stockholm och medför att Locum AB får ett samlat ansvar för planering och genomförande av investeringsobjekten.

Förvaltningen föreslår att reglementet ändras för att tydliggöra landstingsstyrelsens ansvar för landstingets övergripande strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor. Utgångspunkt är landstingsstyrelsens ägaransvar för fastighetsbeståndet inom Landstingsfastigheter Stockholm. Ansvaret är dock inte begränsat till vårdfastigheter utan omfattar landstingets samlade fastighetsinnehav. Landstingsstyrelsen föreslås uppdra åt landstingsdirektören att säkerställa

att landstingsstyrelsens förvaltning har kompetens och resurser för att bistå landstingsstyrelsen i att fullgöra sitt ansvar.

Landstingsfullmäktige fastställde i juni 2013 ägarpolicy och generella ägardirektiv. Dessa reviderades i februari 2015 och fullmäktige gav samtidigt Landstingshuset i Stockholm AB i uppdrag att göra en översyn av de specifika ägardirektiven för dotterbolagen, samt landstingsstyrelsen att göra en översyn av ägarpolicyn och det generella ägardirektivet i syfte att säkerställa ett effektivt genomförande av framtidens hälso- och sjukvård. Landstingsfullmäktige beslutade i juni 2017, LS 2015-0385, att ändra de generella ägardirektiven. Ändringarna ska införas i LISAB:s och LISAB:s dotterbolags ägardirektiv, men fullmäktige beslutade att ändringarna ska föras in successivt i ägardirektiven för LISAB:s övriga dotterbolag i takt med att ändringar i specifika ägardirektiv för bolagen föreslås. Detta främst då ändringarna i de generella ägardirektiven inte ansågs vara av principiell betydelse. Förvaltningen föreslår därför dels ändringar i Locum AB:s specifika ägardirektiv med anledning av förslagen i detta tjänsteutlåtande, des ändringar i bolagets generella ägardirektiv i enlighet med fullmäktiges beslut i juni 2017.

Förslagen i föreliggande tjänsteutlåtande syftar huvudsakligen till att tydliggöra roller och ansvar i gränssnittet mellan landstingsstyrelsen och Locum AB. Inom ramen för uppdraget om ett effektivare landsting pågår arbete med att se över landstingets övergripande fastighets- och investeringsstrategier, inklusive roller och ansvar. Utgångspunkt för översynen av roller och ansvar bör, i linje med beslut i SLL Mål och budget 2018, vara att tydliggöra nämnders och styrelsers ansvar för sina egna investeringar. Förvaltningen föreslår därför att landstingsdirektören får i uppdrag att återkomma med förslag som förtydligar att ansvar för en investering ska åvila den nämnd eller styrelse som har driftskostnadsansvaret när investeringen står klar, samt förslag om hur landstingsstyrelsen ska stärka sin uppsikt över nämnders och styrelsers pågående investeringar.

Projektet Nya Karolinska Solna avslutas under 2018. För att tillvarata resurser och kompetens avser förvaltningen att i ett kommande ärende föreslå att ansvar för och uppföljning av projektavtalet avseende Nya Karolinska Solna Universitetssjukhus förs över från landstingsstyrelsen till Locum AB från den 1 januari 2019. I samband med att projektet stängs under 2018 bör den nya sjukhusbyggnaden omfattas av samma hanteringsordning som landstingets övriga vårdfastigheter. Förvaltningen

kommer därför att föreslå att anläggningstillgången Nya Karolinska Solna överförs från landstingsstyrelsen till Landstingsfastigheter Stockholm från den 1 januari 2019. Reglementet bör då även ändras på så sätt att landstingsstyrelsens ansvar för byggnation av Nya Karolinska Solna utgår, liksom styrelsens ansvar för att fastställa väsentliga förändringar i verksamhetsinnehållet på Karolinska Universitetssjukhuset.

Ekonomiska konsekvenser
Överföring av verksamhet från landstingsstyrelsen till Locum AB föreslås i huvudsak finansieras genom effektiviseringsarbete inom Locum AB.

~~Investeringsmedel enligt SLL Mål och budget 2018 för utrustningsinvesteringar inom landstingsstyrelsen föreslås överföras från landstingsstyrelsens förvaltning till Landstingsfastigheter Stockholm.~~

Överföring av ansvar för investeringsobjekten Ny- och ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax), Ombyggnation av Q-huset (tidigare ALB) och Anpassning Radiumhemmet-NKS, samt för ospecificerade objekt för Nya Karolinska Solna i enlighet med SLL Mål och budget 2018 från landstingsstyrelsens förvaltning till Landstingsfastigheter Stockholm från den 1 mars 2018 innebär att investeringsmedel överförs från landstingsstyrelsens förvaltning till Landsstingsfastigheter Stockholm.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Landstingsfullmäktige
SLL Strategiska fastighetsfrågor och investeringar
Locum AB

Godkänd av Malin Frenning, 2017-12-18

Stockholms läns landsting

Landstingsstyrelsens förvaltning | ÄNDRINGSBILAGA 2017-10-16 | Diarienummer LS 2017-1002

Förslag till ändring av reglemente för landstingsstyrelse och nämnder

Läsanvisningar avseende ändringar:

ändringar har markerats i kursiv stil i nuvarande lydelse och i föreslagen lydelse.

REGLEMENTE FÖR LANDSTINGSSTYRELSE OCH NÄMNDER

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Fastställt av fullmäktige den 16 och 17 december 2014, § 176, LS 1410-1211, ändrat den 13-14 juni 2017, § 134, , LS 2017-0785	Fastställt av fullmäktige den 16 och 17 december 2014, § 176, LS 1410-1211, ändrat den 13-14 juni 2017, § 134, , LS 2017-0785 , och ändrat den [ ] 2017, § [ ], LS 2017-1002

Uppgifter och ansvarsområden

Landstingsstyrelsen

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Investeringar och fastigheter **12 §** Landstingsstyrelsen ansvarar för övergripande fastighetsstrategiska frågor samt investeringsfrågor.	**Investeringar och fastigheter** **12 §** Landstingsstyrelsen ansvarar för *landstingets strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor* samt investeringsfrågor.

Förslag till ändring av generella och specifika ägardirektiv för Locum AB

Läsanvisningar avseende ändringar:

ändringar har markerats i kursiv stil i nuvarande lydelse och i föreslagen lydelse.

LOCUM Aktiebolag

Org.nr 556438-7909

GENERELLA ÄGARDIREKTIV

*Fastställda i landstingsfullmäktige 2004-09-14 (LS 0402-0330) och reviderade av landstingsfullmäktige 2012-06-12-13, § 90 (*LS 1201-0164*), 2014-06-10, § 100, (LS 1404-0474) och 2017-[ ] § [ ],LS 2017-1002*

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
Mål och ekonomiska krav	**Mål och ekonomiska krav**
Mål och ekonomiska krav för verksamheten fastställs årligen av landstingsfullmäktige. Styrelsen och ledningen *i de landstingsägda bolagen* ansvarar för att de fastställda målen uppnås inom ramen för de ekonomiska kraven.	Mål och ekonomiska krav för verksamheten fastställs årligen av landstingsfullmäktige. Styrelsen och ledningen ansvarar för att de fastställda målen uppnås inom ramen för de ekonomiska kraven.
Styrelse och ledning ansvarar också för att genomföra övriga uppdrag från landstingsfullmäktige till verksamheten.	Styrelse och ledning ansvarar också för att genomföra övriga uppdrag från landstingsfullmäktige till verksamheten.
Efterlevnad av lagar och *policies*	**Efterlevnad av lagar och *styrande dokument***
Styrelse och ledning ansvarar för	Styrelse och ledning ansvarar för
• att verksamheten följer av ägaren beslutade *policies och regler*	• att verksamheten följer av ägaren beslutade *styrande dokument*
• att tillse att motsvarande interna riktlinjer och föreskrifter upprättas för bolaget där så är tillämpligt samt arbeta för att de efterlevs	• att tillse att motsvarande interna riktlinjer och föreskrifter upprättas för bolaget/*nämnden* där så är tillämpligt samt arbeta för att de

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
	efterlevs
• att efterlevnaden av *policies och riktlinjer* följs upp och misstänkta eller konstaterade överträdelser rapporteras till ansvarigt utskott	• att efterlevnaden av *styrande dokument* följs upp och misstänkta eller konstaterade överträdelser rapporteras till ansvarigt utskott
• att årligen i *förvaltningsberättelsen*, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och i förekommande fall specifika ägardirektiv angivna syftet och ramarna för densamma. *Uttalandet* ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorns granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1a §§ kommunallagen.	• att årligen i *årsrapporten*, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och i förekommande fall specifika ägardirektiv angivna syftet och ramarna för densamma. *Årsrapporten* ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorns granskning liksom för landstingsstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1a §§ kommunallagen.
Framtidens hälso- och sjukvård	
De landstingsägda vårdproducenterna ska samverka med varandra och andra aktörer inom hälso- och sjukvården. De landstingsägda vårdproducenterna ska enligt anvisningar från Landstingshuset i Stockholm AB respektive landstingsstyrelsens ägarutskott medverka i planeringen och genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvården i enlighet med de beslut som landstingsfullmäktige fattar.	*Utgår för Locum AB*
Insyn från allmänheten	**Insyn från allmänheten**

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
Bolaget ska ge allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.	Bolaget/*nämnden* ska ge allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

SPECIFIKA ÄGARDIREKTIV

*Fastställda i landstingsfullmäktige 2004-09-14 (LS 0402-0330) och reviderade av landstingsfullmäktige 2012-06-12-13, § 90 (*LS 1201-0164*), 2014-06-10, § 100, (LS 1404-0474) och 2017-[ ] § [ ],LS 2017-1002*

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
Locum AB, nedan bolaget, som ägs av Stockholms läns landsting via Landstingshuset i Stockholm AB, är en serviceenhet inom landstingskoncernen med uppgift att svara för ägarfrågor av fastighetsförvaltande karaktär avseende Landstingfastigheter Stockholm samt på uppdrag av landstinget bistå ägaren i fastighetsstrategiska frågor. Locum AB administrerar och har resultatansvar för den fastighetsförvaltande delen av verksamheten inom Landstingsfastigheter Stockholm som är en resultatenhet inom landstinget. Locum ABs förvaltningsuppgifter samt vilken ersättning bolaget uppbär från landstinget för dessa framgår av ”Avtal om förvaltning mellan Locum AB och Stockholms läns landsting” (1993) samt ”Tilläggsavtal” (2001) (gemensamt benämnda ”Förvaltningsavtalet”). Landstinget har i särskild fullmaktshandling och i enlighet med vad som framgår av det förstnämnda avtalet gett bolaget fullmakt att svara för vissa uppgifter som åligger en fastighetsägare. Landstingsstyrelsen ansvarar för *övergripande fastighetsstrategiska frågor* samt investeringsfrågor.	Locum AB, nedan bolaget, som ägs av Stockholms läns landsting via Landstingshuset i Stockholm AB, är en serviceenhet inom landstingskoncernen med uppgift att svara för ägarfrågor av fastighetsförvaltande karaktär avseende Landstingfastigheter Stockholm samt på uppdrag av landstinget bistå ägaren i fastighetsstrategiska frågor. Locum AB administrerar och har resultatansvar för den fastighetsförvaltande delen av verksamheten inom Landstingsfastigheter Stockholm som är en resultatenhet inom landstinget. Locum ABs förvaltningsuppgifter samt vilken ersättning bolaget uppbär från landstinget för dessa framgår av ”Avtal om förvaltning mellan Locum AB och Stockholms läns landsting” (1993) samt ”Tilläggsavtal” (2001) (gemensamt benämnda ”Förvaltningsavtalet”). Landstinget har i särskild fullmaktshandling och i enlighet med vad som framgår av det förstnämnda avtalet gett bolaget fullmakt att svara för vissa uppgifter som åligger en fastighetsägare. Landstingsstyrelsen ansvarar för *landstingets strategiska mark-, exploaterings-, fastighets och*

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
	lokalfrågor samt investeringsfrågor.
Allmänt • Fastigheter som är verksamhetsmässigt nödvändiga för att landstingskoncernen ska kunna fullgöra sina uppgifter och där lokalförsörjning via den externa hyresmarknaden inte är en effektiv lösning ska landstinget ha en långtgående förfoganderätt över. Dessa fastigheter benämns ”strategiska fastigheter” och vilka de är ska beslutas av landstinget. De strategiska fastigheterna ska i första hand ägas av landstinget men i undantagsfall kan det handla om långsiktiga hyresavtal. I båda fallen ska landstinget besluta.	**Allmänt** • Fastigheter som är verksamhetsmässigt nödvändiga för att landstingskoncernen ska kunna fullgöra sina uppgifter och där lokalförsörjning via den externa hyresmarknaden inte är en effektiv lösning ska landstinget ha en långtgående förfoganderätt över. Dessa fastigheter benämns ”strategiska fastigheter” och vilka de är ska beslutas av landstinget. De strategiska fastigheterna ska i första hand ägas av landstinget men i undantagsfall kan det handla om långsiktiga hyresavtal. I båda fallen ska landstinget besluta.
• Landstingsfullmäktige beslutar om *fastighetsinvesteringar som avser hälso- och sjukvård och vissa av dessa benämns ”strategiska fastighetsinvesteringar”, för vilka landstingsstyrelsen har ett särskilt ansvar.*	• Landstingsfullmäktige beslutar om *landstingets övergripande strategiska mark-, exploaterings-, fastighets- och lokalfrågor.*
• Landstingsfullmäktige beslutade år 2000 att hyressättning av lokaler som hyres av enheter inom landstingskoncernen ska ske på marknadsanpassade villkor om inte landstinget beslutar annat. För akutsjukhuslokaler ska de marknadsanpassade hyrorna ligga på en försiktig nivå. I övriga fall gäller	• Landstingsfullmäktige beslutade år 2000 att hyressättning av lokaler som hyres av enheter inom landstingskoncernen ska ske på marknadsanpassade villkor om inte landstinget beslutar annat. För akutsjukhuslokaler ska de marknadsanpassade hyrorna ligga på en försiktig nivå. I övriga fall gäller marknadsmässig

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
marknadsmässig hyressättning. **Bolagets uppdrag** *Förvaltning* • Bolaget svarar, enligt förvaltningsavtalet för såväl ekonomisk som teknisk förvaltning av fastigheter inom Landstingsfastigheter Stockholm samt för *vissa investeringar exklusive strategiska fastighets*investeringar i enlighet med av landstinget fastställd investeringsprocess. I tillämpliga delar gäller detta även fastigheter tillhöriga stiftelsen Löwenströmska Lasarettet samt vissa andra landstingsanknutna organ. • Bolaget ska för landstingets räkning tillhandahålla ändamålsenliga lokaler i första hand till landstingets verksamheter enligt de principer för uthyrning som landstinget beslutar. • Bolaget ska bistå hyresgästerna med att utnyttja lokalerna på ett kostnadseffektivt sätt. • Bolaget ska, i samråd med berörda enheter inom landstingskoncernen,	hyressättning. **Bolagets uppdrag** *Förvaltning* • Bolaget svarar, enligt förvaltningsavtalet för såväl ekonomisk som teknisk förvaltning av fastigheter inom Landstingsfastigheter Stockholm samt för investeringar i enlighet med av landstinget fastställd investeringsprocess. I tillämpliga delar gäller detta även fastigheter tillhöriga stiftelsen Löwenströmska Lasarettet samt vissa andra landstingsanknutna organ. • Bolaget ska för landstingets räkning tillhandahålla ändamålsenliga lokaler i första hand till landstingets verksamheter enligt de principer för uthyrning som landstinget beslutar. • Bolaget ska bistå hyresgästerna med att utnyttja lokalerna på ett kostnadseffektivt sätt. • Bolaget ska, i samråd med berörda enheter inom landstingskoncernen, upprätta underhållsplaner,

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
upprätta underhållsplaner, förvaltningsplaner och dylikt. *Landstingsstyrelsen upprättar* fastighetsutvecklingsplaner för strategiska fastigheter inom Landstingsfastigheter Stockholm. • Bolaget ansvarar efter uppdrag från landstingsstyrelsen för inhyrning av strategiska lokaler på den externa hyresmarknaden. • Bolaget har rätt att erbjuda interna och externa hyresgäster fastighetsanknutna tjänster (Facility Management). Prissättningen av sådana tjänster ska ske på marknadsmässiga villkor. • Bolaget ska, inom ramen för sitt uppdrag, aktivt arbeta för att skapa hälsofrämjande miljöer i fastigheter som nyttjas av landstingskoncernens verksamheter. • Bolaget ska prioritera arbetet med att bygga resurssnålt och hållbarhetsanpassat, minska mediaanvändningen[1] och minimera miljöstörningar	förvaltningsplaner och dylikt samt *upprätta* fastighetsutvecklingsplaner för strategiska fastigheter inom Landstingsfastigheter Stockholm. • Bolaget ansvarar efter uppdrag från landstingsstyrelsen för inhyrning av strategiska lokaler på den externa hyresmarknaden. • Bolaget har rätt att erbjuda interna och externa hyresgäster fastighetsanknutna tjänster (Facility Management). Prissättningen av sådana tjänster ska ske på marknadsmässiga villkor. • Bolaget ska, inom ramen för sitt uppdrag, aktivt arbeta för att skapa hälsofrämjande miljöer i fastigheter som nyttjas av landstingskoncernens verksamheter. • Bolaget ska prioritera arbetet med att bygga resurssnålt och hållbarhetsanpassat, minska mediaanvändningen[2] och minimera miljöstörningar samt sträva efter hög

[1] Med ”media” avses el, värme, vatten och gaser
[2] Med ”media” avses el, värme, vatten och gaser

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
samt sträva efter hög återanvändningsgrad såväl vid nybyggnation som vid ombyggnad/renoveringar. Hyresgäster som medverkar till besparingar ska kunna få del av det ekonomiska resultatet. • *Ny punkt*	återanvändningsgrad såväl vid nybyggnation som vid ombyggnad/renoveringar. Hyresgäster som medverkar till besparingar ska kunna få del av det ekonomiska resultatet. • *För att möjliggöra effektiv planering och effektivt genomförande ska bolaget samordna fastighetsinvesteringar med de investeringar som görs avseende medicinteknisk utrustning, inventarier samt informations- och kommunikationsteknik.*
Administration • Bolaget ska administrera och ha resultatansvar för Landstingsfastigheter Stockholm *med undantag för den del av Landstingsfastigheter Stockholm verksamhet som berör "strategiska fastighetsinvesteringar". För denna del av verksamheten åligger det landstingsstyrelsen att administrera och ha ekonomiskt ansvar.*	*Administration* • Bolaget ska administrera och ha resultatansvar för Landstingsfastigheter Stockholm.
Övriga uppdrag • Bolaget ska utöver förvaltningsuppdraget utföra de uppdrag som Bolaget tilldelas av sin ägare. Bolaget skall bistå ägaren samt hälso- och sjukvårdsnämnden i	*Övriga uppdrag* • Bolaget ska utöver förvaltningsuppdraget utföra de uppdrag som Bolaget tilldelas av sin ägare. Bolaget skall bistå ägaren samt hälso- och sjukvårdsnämnden i fastighetsstrategiska frågor bland annat i samband

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
fastighetsstrategiska frågor bland annat i samband med investeringsplaneringen. *För strategiska fastighetsinvesteringar gäller vad som anges under Investeringar nedan.*	med investeringsplaneringen.
Investeringar • Bolaget ska inom ramen för Förvaltningsavtalet genomföra de investeringar som beslutas, i enlighet med av landstingsfullmäktige fastställd investeringsprocess. • *Bolaget ska inom ramen för sin verksamhet bistå landstingsstyrelsen enligt deras begäran beträffande strategiska fastighetsinvesteringar och följa deras beslut med avseende på nämnda investeringsprojekt.*	**Investeringar** • Bolaget ska inom ramen för Förvaltningsavtalet genomföra de investeringar som beslutas, i enlighet med av landstingsfullmäktige fastställd investeringsprocess. • *Punkten utgår*
Ekonomi • Landstingets ekonomiska krav på bolaget fastställs årligen av landstingsfullmäktige i samband med beslut om nästkommande års budget. • Bolaget har, enligt god redovisningssed, rätt att för sitt förvaltningsuppdrag debitera Landstingsfastigheter Stockholm för sådana	**Ekonomi** • Landstingets ekonomiska krav på bolaget fastställs årligen av landstingsfullmäktige i samband med beslut om nästkommande års budget. • Bolaget har, enligt god redovisningssed, rätt att för sitt förvaltningsuppdrag debitera Landstingsfastigheter Stockholm för sådana kostnader som uppstår vid

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
kostnader som uppstår vid förädling och utveckling samt vid genomförande av investeringar och andra byggentreprenader i det förvaltade fastighetsbeståndet. • *Landstingsstyrelsen beslutar om bolagets rätt till ersättning för arbete avseende strategiska fastighetsinvesteringar.* **Övrigt** • Bolaget ska årligen genomföra kund- och personalnöjdhetsmätningar och redovisa resultaten härav i årsbokslutet. • Bolaget ska genomföra jämförande studier (benchmarking) med andra ägare/förvaltare av ändamålsfastigheter.	förädling och utveckling samt vid genomförande av investeringar och andra byggentreprenader i det förvaltade fastighetsbeståndet. • *Punkten utgår* **Övrigt** • Bolaget ska årligen genomföra kund- och personalnöjdhetsmätningar och redovisa resultaten härav i årsbokslutet. • Bolaget ska genomföra jämförande studier (benchmarking) med andra ägare/förvaltare av ändamålsfastigheter.